

Coraz bardziej doniosły dwugłos w kwestii szczepień. Jak mu zapobiec?

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: poniedziałek, 31, marzec 2025 12:59

Alina Piekarcz

Odslony: 683

24 marca w Warszawie odbyło się spotkanie Partnerów Ogólnopolskiego Programu Zwalczenia Chorób Infekcyjnych. Jego celem było skonsolidowanie przedstawicieli różnych środowisk w celu wypracowania wspólnych pomysłów dotyczących wzmocnienia świadomości ...

24 marca w Warszawie odbyło się spotkanie Partnerów Ogólnopolskiego Programu Zwalczenia Chorób Infekcyjnych. Jego celem było skonsolidowanie przedstawicieli różnych środowisk w celu wypracowania wspólnych pomysłów dotyczących wzmocnienia świadomości konieczności szczepień zarówno wśród szeroko rozumianej kadry medycznej, jak i pacjentów. Analiza dotyczyła przede wszystkim sposobów doskonalenia systemu szczepień w placówkach medycznych oraz aptekach, jak również zbierania danych epidemiologicznych oraz określania poziomów wyszczepialności populacji.

Ogólnopolski Program Zwalczenia Chorób Infekcyjnych we współpracy z partnerami w ostatnich latach wypracował „Strategię dla szczepień 2030” oraz „Bariery i rozwiązania systemowe w dostępie do szczepień”. Aby te dokumenty stały się nową rzeczywistością, muszą stać się przedmiotem stałej aktualizacji oraz konsekwentnego wdrażania na wszystkich możliwych poziomach. Celem marcowych warsztatów było opracowanie rozwiązań dla barier w obecnym systemie realizacji szczepień w czterech zakresach: doskonalenia szczepień w POZ, doskonalenia szczepień w aptekach, zbierania i raportowania danych oraz potrzeby popularyzacji immunizacji. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele kilkudziesięciu podmiotów, w tym Związku Powiatów Polskich.

Szczepienia w POZ oraz aptekach

Eksperci, którzy debatowali nad kwestią podniesienia poziomu wyszczepialności w placówkach medycznych, zwrócili uwagę przede wszystkim na brak regulacji, które zachęcałyby POZ do wykonywania takich usług. Zaproponowane rozwiązania dotyczyły zarówno wprowadzenia gratyfikacji za wykonywanie procedury szczepień, jak i logistyki zaopatrywania POZ w szczepionki. Najkorzystniejszym rozwiązaniem, według dyskutujących, byłaby możliwość zakupu przez POZ szczepionek po niższej, ustalonej odgórnie cenie. Druga koncepcja zakładała dostarczanie placówkom medycznym szczepionek przez Sanepid albo Rządową Agencję Rezerw Strategicznych (RARS), co sprawdziło się w przypadku pandemii COVID-19.

Nieco inaczej kwestia szczepień zarysowała się po stronie przedstawicieli środowiska aptekarskiego, którzy wskazali na liczne bariery w szybkim rozwinięciu szczepień przez farmaceutów. Największą przeszkodą, jak się okazało, jest brak dostępu do dokumentacji medycznej. Bez niego farmaceuci nie mogą określić na przykład przeciwwskazań wynikających z chorób współistniejących. Potrzebne są zmiany legislacyjne, które umożliwiłyby farmaceutom weryfikację dokumentacji medycznej pacjentów, np. poprzez wprowadzenie skierowań populacyjnych, jak miało to miejsce w przypadku szczepień przeciw COVID-19.

Kolejnym wyzwaniem jest brak finansowania usług szczepień dla wszystkich zalecanych szczepień. Wprowadzenie pełnej refundacji szczepień dla całej populacji, w tym dla osób w wieku 18-64 lat, poprawiłoby dostępność szczepień i mogłoby przyczynić się do wzrostu wyszczepialności. Należałoby także rozważyć waloryzację stawek za szczepienia. Ważnym krokiem w kierunku poprawy wyszczepialności mogłoby okazać się również rozwijanie kompetencji farmaceutów poprzez szkolenia, zarówno w zakresie wiedzy praktycznej, jak i umiejętności miękkich.

Ponadto, farmaceuci powinni uczestniczyć w regularnych szkoleniach i kursach związanych z

Coraz bardziej doniosły dwugłos w kwestii szczepień. Jak mu zapobiec?

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: poniedziałek, 31, marzec 2025 12:59

Alina Piekarz

Odslony: 683

profilaktyką i szczepieniami, w tym kursach dostępnych już na poziomie studiów farmaceutycznych. Wreszcie, istotne byłoby włączenie wszystkich zawodów medycznych, w tym lekarzy, pielęgniarek i ratowników medycznych, w promowanie szczepień i edukację społeczną. Motywowanie tych grup do szczepienia siebie i pacjentów stanowi, zdaniem przedstawicieli środowiska lekarskiego oraz aptekarskiego, kluczowy element w walce o wyższą wyszczepialność społeczną.

Dostęp do danych oraz popularyzacja wiedzy o szczepieniach

Skuteczna polityka zdrowotna wymaga dobrze zaplanowanego dostępu do danych, jednak obecny system zbierania informacji jest chaotyczny i nieskoordynowany, wskazali eksperci biorący udział w warsztatach. Według nich aktualnie różne podmioty gromadzą dane w odrębnych systemach, które nie współpracują ze sobą, co sprawia, że dostęp do nich jest trudny. Dodatkowo, dane przechowywane w bazach, takich jak NFZ, są niewiarygodne i zbierane nierzetelnie. Wzorem mogłyby być skandynawskie bazy danych, które są dobrze zorganizowane i umożliwiają łatwy dostęp do informacji. Transparentność w zbieraniu danych mogłaby przynieść korzyści, pozwalając na lepsze monitorowanie takich kwestii jak poziom zachorowań po szczepieniach, zgony, czy kontrolowanie poziomu szczepień.

Aby zwiększyć wskaźniki wyszczepienia, konieczne jest podejście wielotorowe, które wykracza poza samą promocję - zaznaczyli uczestnicy spotkania. Kluczowym elementem jest edukacja, szczególnie wśród dzieci oraz zawodów medycznych, począwszy od najmłodszych lat. Działania rzecznicze powinny skupić się na wprowadzeniu edukacji zdrowotnej do podstawy programowej. Ważnym krokiem jest także wzmacnianie świadomości potrzeby szczepień wśród personelu medycznego poprzez dostarczanie aktualnych i zweryfikowanych danych oraz premiowanie placówek za wysokie poziomy wyszczepialności. Współpraca z edukatorami medycznymi, którzy odciążą lekarzy POZ, a także uproszczenie procesu szczepień, także mogłyby przyczynić się do większej efektywności w tym zakresie.

Przedstawiciele instytucji pracujący w grupie poświęconej tematowi popularyzacji wiedzy o szczepieniach zwrócili uwagę na jeszcze jeden aspekt. Ich zdaniem niezbędna jest długoterminowa kampania edukacyjna, w której zostaną wykorzystane wszystkie najnowocześniejsze narzędzia, na przykład współpraca z influencerami oraz ambasadorami. Miałoby się to przyczynić do stopniowego, konsekwentnego budowania świadomości społecznej na temat szczepień. Nieprzeceniona w kontekście budowania świadomości byłaby także rola państwa i instytucji lokalnych, działających na przykład na poziomie powiatów.

Ponadto ważne jest tworzenie strategii dostosowanych do lokalnych potrzeb społeczności, a także zapewnienie spójnego przekazu wśród kadry medycznej na różnych poziomach. Inicjatywy takie jak elektroniczna karta szczepień czy współpraca z pracodawcami mogłyby pomóc w lepszym dotarciu do wszystkich obywateli. Mobilne punkty szczepień i optymalizacja budżetów promujących szczepienia również stanowiłyby ważny element w budowaniu skutecznej polityki proszczepiennej.